

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)¹
OPIS PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Psychologia lekarska	
0912/URad/WNMinOZ/ST-NST/D06			Medical psychology	
Język wykładowy		Polski		
Rok akademicki		2023/2024		
Kierunek w zakresie		Lekarski		
Poziom studiów		Studia jednolite magisterskie		
Profil studiów		Ogólnoakademicki		
Forma studiów		Stacjonarne/Niestacjonarne		
Semestr/ semestry		IV letni		
Przynależność do grupy zajęć		D. Nauki behawioralne i społeczne z elementami profesjonalizmu		
Status przedmiotu		Obowiązkowy		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Seminarium	15 h	2 ECTS
		Ćwiczenia	20 h	
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów ²			
	z dyscypliną ³	Nauki o zdrowiu		2 ECTS
Forma nauczania ⁴		Tradycyjna: zajęcia w siedzibie Uczelni		
Wymagania wstępne		Realizacja efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych z poprzednich semestrów studiów.		
Jednostka prowadząca		Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu		
Koordynator		Dr Kinga Łagowska		
Adres strony internetowej pjo		https://wnminoz.uniwersytetradom.pl/		
Adres e-mail koordynatora		k.lagowska@uthrad.pl		

**EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA
EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Cel kształcenia:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie się z teoretyczną wiedzą psychologiczną niezbędną do wykonywania przez lekarza zadań diagnostycznych i terapeutycznych. 2. Zdobycie umiejętności w nawiązywaniu kontaktu z chorym i jego rodziną, prowadzeniem wywiadu oraz udzielaniem informacji, budowaniem motywacji do leczenia i przestrzegania zaleceń lekarskich.
Treści programowe: Seminaria	<p>Seminaria: 15 h prowadzonych jako 5 spotkań po 3 h.</p> <p>Celem seminarium jest analiza wybranych publikacji.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Seminarium 1: Psychologia jako nauka o człowieku. Czynniki psychospołeczne a zdrowie. Wybór tematyki referatów przygotowywanych przez studentów oraz terminów referatu. 2. Seminarium 2-5: 3. Studenci wybierają temat szczegółowy spośród proponowanych zagadnień. 4. Seminarium 2: Problematyka stresu i jego rola w etiopatogenezie i przebiegu chorób. Mechanizmy radzenia sobie ze stresem. Choroba jako sytuacja trudna, reakcje wobec choroby i radzenie sobie w chorobie. Lekarz wobec rodziny pacjenta. 5. Seminarium 3: Model procesu komunikowania i sygnały komunikacji interpersonalnej. Modele relacji lekarz-pacjent. Przeshkody w skutecznym komunikowaniu się i sposoby ich przezwyciężenia. 6. Seminarium 4: Psychologiczne aspekty kontaktu z pacjentem: empatia, komunikacja, motywowanie pacjenta do prozdrowotnych zachowań, oczekiwania informacyjne pacjenta, efekt placebo, błędy jatrogenne. 7. Seminarium 5: Pomoc psychologiczna dla osób chorych somatycznie. Psychologia w leczeniu osób chorych somatycznie: psychologiczne aspekty leczenia chorób układu krążenia, psychologiczne aspekty leczenia chorób układu oddechowego, psychologiczne oddziaływania wobec pacjenta chorego terminalnie i jego rodziny.
Treści programowe: Ćwiczenia	<p>Ćwiczenia: 20 h prowadzonych jako 10 ćwiczeń po 2 h.</p> <p>Celem ćwiczeń jest poznanie zasad i technik usprawniających komunikację w relacji lekarz-pacjent oraz w zespole medycznym, nabycie umiejętności korzystania z nich uwzględniając psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka, a także umiejętność pracy w grupie.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zasady poprawnego komunikowania się - lekarz i pacjent jako nadawca i odbiorca informacji - budowanie terapeutycznej relacji lekarz-pacjent. 2. Błędy jatrogenne wynikające z zaniedbań komunikacji interpersonalnej. 3. Zasady prowadzenia wywiadu (obserwacja chorego, techniki zadawania pytań i prowadzenia wywiadu) cz. 1. 4. Zasady prowadzenia wywiadu (obserwacja chorego, techniki zadawania pytań i prowadzenia wywiadu) cz. 2. 5. Specyficzne sytuacje w komunikacji z pacjentem i jego rodziną. 6. Radzenie sobie z oczekiwaniami pacjenta. 7. Sposoby postępowania wobec pacjentów z problemem agresji. 8. Przekazywanie informacji (w tym niepomyślnych) w praktyce lekarskiej. Protokoły komunikacyjne: SPIKES, EMPATIA, ABCDE. 9. Komunikacja w zespole terapeutycznym. Protokoły komunikacyjne: ATMIST, RSVP, SBAR. 10. Stres i wypalenie zawodowe u lekarzy. Radzenie sobie ze stresem.
Metody dydaktyczne:⁶	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seminaria <ul style="list-style-type: none"> • Metoda referatu - dyskusja dotycząca tematyki zajęć oraz wyników badań dotyczących prezentowanego tematu. • Metoda seminaryjna. 2. Ćwiczenia <ul style="list-style-type: none"> • Dyskusja • Sytuacyjna metoda problemowa • Burza mózgów • Metoda ćwiczeniowa • Studium przypadku • Metoda symulacyjna 3. Praca samodzielna <p>Przygotowanie do zajęć.</p>

<p>Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się:</p>	<p><i>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych dla przedmiotu efektów uczenia się. Uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć wchodzących w skład przedmiotu jest równoznaczne z jego zaliczeniem i zdobyciem przez studenta przyporządkowanej przedmiotowi liczby punktów ECTS.</i></p> <p>1. Seminaria</p> <p><i>W celu zaliczenia seminarium należy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• Sporządzić i zaliczyć referat. Na ocenę referatu składa się: zgodność treści z tematem referatu, dobór literatury, ujęcie problemu zgodnie z aktualną wiedzą psychologiczną, interpretacja własna tematu, terminowość złożenia referatu, poprawność edytorska, prezentacja pracy. Za referat Student może uzyskać 10 punktów.</i> <i>• Uzyskać aktywność na poziomie minimum 2 punktów (łącznie w trakcie semestru można uzyskać 10 punktów z aktywności, w ramach jednego seminarium 1-2 punkty).</i> <i>• Na ocenę końcową z seminarium składają się: referat (50%) oraz aktywności - przygotowania i udziału w dyskusji (50%).</i> <p>2. Ćwiczenia</p> <p><i>W celu uzyskania oceny pozytywnej z ćwiczeń należy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• Sporządzić i zaliczyć 5 raportów realizowanych w grupie z zadań wykonywanych w trakcie zajęć. Na ocenę raportu składa się: poprawność rozwiązań, trafność rozpoznania problemu, aktualna wiedza psychologiczna, terminowość oddania raportu. Za każdy raport Student może uzyskać 5 punktów, łącznie 25 punktów</i> <i>• Uzyskać aktywność na poziomie minimum 2 punktów (łącznie w trakcie semestru można uzyskać 10 punktów z aktywności, w ramach jednych ćwiczeń - 1 punkt).</i> <i>• Na ocenę końcową z ćwiczeń składają się: pisemne raporty z zadań wykonywanych w trakcie zajęć (70%), aktywność (30%).</i> <p>3. Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.</p>
<p>Sposób obliczania oceny końcowej:</p>	<p><i>Sposób obliczenia oceny końcowej (dokładnej) z przedmiotu uwzględniający wszystkie jego formy określony został w Regulaminie studiów (§37-40). Ocena dokładna obliczana jest w systemie Wirtualnej Uczelni na podstawie ocen uzyskanych z poszczególnych form przedmiotu.</i></p> <p><i>Skala ocen dla poszczególnych form zajęć uwzględnianych w obliczeniu oceny dokładnej.</i></p> <p>1. Ćwiczenia</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• 3,0 (dostateczny) – 21 punktów</i> <i>• 3,5 (dostateczny plus) – 23 punkty</i> <i>• 4.0 (dobry) – 25 punktów</i> <i>• 4.5 (dobry plus) – 28 punktów</i> <i>• 5.0 (bardzo dobry) – 32 punkty i więcej</i> <p>2. Seminaria</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• 3,0 (dostateczny) – 12 punktów</i> <i>• 3,5 (dostateczny plus) – 13 punktów</i> <i>• 4.0 (dobry) – 14 punktów</i> <i>• 4.5 (dobry plus) – 16 punktów</i> <i>• 5.0 (bardzo dobry) – 18 punktów i więcej</i>

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć ⁷				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi /(K) jest gotów do:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU) i stopień osiągnięcia	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	<i>Zna zasady i metody komunikacji z pacjentem i jego rodziną, które służą budowaniu empatycznej, opartej na zaufaniu relacji.</i>	<i>D.W5 +++</i>	<i>Seminarium Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Referat, aktywność Pisemny raport z zadań, aktywność</i>
W2	<i>Rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentem oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem.</i>	<i>D.W6 +++</i>	<i>Seminarium Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Referat, aktywność Pisemny raport z zadań, aktywność</i>
W3	<i>Zna psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej.</i>	<i>D.W7 +++ D.W9</i>	<i>Seminarium Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Referat, aktywność Pisemny raport z zadań, aktywność</i>
W4	<i>Rozumie rolę rodziny pacjenta w procesie leczenia.</i>	<i>D.W10 +++</i>	<i>Seminarium Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Referat, aktywność Pisemny raport z zadań, aktywność</i>
W5	<i>Zna problematykę adaptacji pacjenta i jego rodziny do choroby jako sytuacji trudnej oraz do związanych z nią wydarzeń, w tym umierania i procesu żałoby rodziny.</i>	<i>D.W11 +++</i>	<i>Seminarium Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Referat, aktywność Pisemny raport z zadań, aktywność</i>
W6	<i>Rozumie rolę stresu w etiopatogenezie i przebiegu chorób oraz mechanizmy radzenia sobie ze stresem.</i>	<i>D.W12 +++</i>	<i>Seminarium Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Referat, aktywność Pisemny raport z zadań, aktywność</i>
W7	<i>Zna zasady motywowania pacjenta do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu.</i>	<i>D.W15 +++</i>	<i>Seminarium Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Referat, aktywność Pisemny raport z zadań, aktywność</i>
U1	<i>Potrafi uwzględniać w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych.</i>	<i>D.U1 ++</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Pisemny raport z zadań, aktywność</i>
U2	<i>Potrafi dostrzegać oznaki zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych oraz właściwie na nie reagować.</i>	<i>D.U2 ++</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Pisemny raport z zadań, aktywność</i>
U3	<i>Potrafi budować atmosferę zaufania podczas całego procesu diagnostycznego i leczenia.</i>	<i>D.U4 ++</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Pisemny raport z zadań, aktywność</i>
U4	<i>Potrafi przeprowadzać rozmowę z pacjentem dorosłym, dzieckiem i rodziną z zastosowaniem techniki aktywnego słuchania i wyrażania empatii oraz rozmawiać z pacjentem o jego sytuacji życiowej.</i>	<i>D.U5 +++</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Pisemny raport z zadań, aktywność</i>
U5	<i>Potrafi informować pacjenta o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub terapeutycznych oraz uzyskać jego świadomą zgodę na podjęcie tych działań.</i>	<i>D.U6 ++</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Pisemny raport z zadań, aktywność</i>
U6	<i>Potrafi angażować pacjenta w proces terapeutyczny.</i>	<i>D.U7 ++</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Pisemny raport z zadań, aktywność</i>
U7	<i>Potrafi przekazać pacjentowi i jego rodzinie informacje o niekorzystnym rokowaniu.</i>	<i>D.U8 ++</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Pisemny raport z zadań, aktywność</i>
U8	<i>Potrafi udzielać porad w kwestii przestrzegania zaleceń terapeutycznych i prozdrowotnego trybu życia.</i>	<i>D.U9 ++</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Pisemny raport z zadań, aktywność</i>

Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi /(K) jest gotów do:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU) i stopień osiągnięcia	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	<i>Zna zasady i metody komunikacji z pacjentem i jego rodziną, które służą budowaniu empatycznej, opartej na zaufaniu relacji.</i>	<i>D.W5 +++</i>	<i>Seminarium Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Referat, aktywność Pisemny raport z zadań, aktywność</i>
U9	<i>Potrafi stosować w podstawowym zakresie psychologiczne interwencje motywujące i wspierające.</i>	<i>D.U11 ++</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Pisemny raport z zadań, aktywność</i>
U10	<i>Potrafi komunikować się ze współpracownikami, udzielając informacji zwrotnej i wsparcia.</i>	<i>D.U12 ++</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Pisemny raport z zadań, aktywność</i>
K1	<i>Jest gotów do nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych.</i>	<i>K.K1 ++</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Pisemny raport z zadań, aktywność</i>
K2	<i>Jest gotów do kierowania się dobrem Pacjenta.</i>	<i>K.K2 +++</i>	<i>Seminarium Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Referat, aktywność Pisemny raport z zadań, aktywność</i>
K3	<i>Jest gotów do propagowania zachowań prozdrowotnych.</i>	<i>K.K6 ++</i>	<i>Seminarium Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Referat, aktywność Pisemny raport z zadań, aktywność</i>
K4	<i>Jest gotów do przekazywania informacji z zastosowaniem technik komunikacyjnych dostosowanych do różnych odbiorców.</i>	<i>K.K12 ++</i>	<i>Seminarium Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Referat, aktywność Pisemny raport z zadań, aktywność</i>
K5	<i>Jest gotów do przekazywania niepomysłnych wiadomości z wykorzystaniem specjalistycznych protokołów (m.in. SPIKES, EMPATIA, ABCDE)</i>	<i>K.K13 ++</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Pisemny raport z zadań, aktywność</i>
K6	<i>Jest gotów do komunikacji w interdyscyplinarnym zespole medycznym (w tym z użyciem protokołów ATMIST, RSVP, SBAR)</i>	<i>K.K14 +</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie z oceną</i>	<i>Pisemny raport z zadań, aktywność</i>

Literatura i pomoce naukowe⁸

Literatura podstawowa

1. Jakubowska-Winecka A., Włodarczyk D. 2016. *Psychologia w praktyce medycznej*. Warszawa: PZWL.
2. Konopka M.N., Feleszko W., Malecki Ł. 2018. *Komunikacja medyczna dla studentów i lekarzy*. Kraków: Medycyna Praktyczna.
3. Makara-Studzińska M. 2012. *Komunikacja z pacjentem*. Lublin: Wydawnictwo Czelej.
4. Mojs E., Teusz, G. (red.) 2019. *Kompetencje psychologiczne w pracy lekarza*. Poznań: Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu.
5. Orzechowska A., Galecki P. 2011. *Zaburzenia psychosomatyczne w ujęciu terapeutycznym*. Wrocław: Wydawnictwo Continuo.
6. Steciwo A., Barański J., Mastelarz-Migas A. 2012. *Agresja w opiece zdrowotnej. Zagadnienia wprowadzające*. Wrocław: Edra Urban&Partner.
7. Talarowska M., Florkowski A., Galecki P. 2011. *Podstawy psychologii. Podręcznik dla studentów medycyny i kierunków medycznych*. Wrocław: Wydawnictwo Continuo.

Literatura uzupełniająca

1. Bętkowska-Korpała B., Gierowski K. (red.). 2007. *Psychologia lekarska w leczeniu chorych somatycznie*. Kraków: Uniwersytet Jagielloński.
2. Kędziora-Kornatowska K., Krajewska-Kulak E., Wrońska I. 2021. *Problemy wielokulturowości w medycynie*. Warszawa: PZWL.

Inne pomoce naukowe

1. Rzutnik multimedialny

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS

Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]		
	Inne godz. Kontaktowe (IGK)	Praca własna studenta: zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w ćwiczeniach			20 h
Udział w seminariach	-	-	15 h
Udział w konsultacjach	5 h	-	-
Przygotowanie się do wykładów/ćwiczeń/seminariów/ Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	-	20 h	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	5 h/ 0,2 ECTS	20 h/ 0,7 ECTS	35 h/ 1,1 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS ¹⁰		

Informacje dodatkowe, uwagi

W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych, określone powyżej (w karcie) metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowuje się odpowiednio do indywidualnych potrzeb tych studentów. Szczegółowe zasady i formy wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami: w tym z niepełnosprawnością, przewlekle chorych podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów określono w: Regulaminie Studiów, Zasadach Studiowania, Procedurze dotyczącej zapewnienia dostępności procesu kształcenia studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych.